KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

KOM(91) 299 endelig udg.

Bruxelles, den 30 august 1991

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om en aftale mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab,
Kongeriget Norge og Kongeriget Sverige
om civil luftfart

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. Ved afgørelse af 18.-19. juni 1990 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med Norge og Sverige på grundlag af de forhandlingsdirektiver, der var udarbejdet med henblik på forhandlingerne mellem Fællesskabet og EFTA-landene.

2. Kommissionen har i samordning og snævert samråd med medlemsstaterne ført forhandlinger med en fælles delegation fra Norge og Sverige. Der opnåedes enighed om en tekst, ifølge hvilken alle fællesskabsbestemmelser, der vedrører luftfartssektoren, vil finde anvendelse i Norge og Sverige.

3. Det aftaleudkast, der er vedlagt forslaget til Rådets afgørelse, omfatter seks kapitler, et bilag og tre protokoller.

   Kapitel 1 : omhandler aftalens anvendelsesområde. Det fastlægges i dette kapitel, at "acquis communautaire" og De Europæiske Fællesskabers Domstols og Kommissionens fortolkninger finder anvendelse.

   Kapitel 2 : indeholder en gengivelse af Traktatens konkurrenceregler.

   Kapitel 3 : omhandler Kommissionens beføjelser til direkte at sikre, at konkurrencereglerne og de forordninger og direktiver, der indgår i "acquis communautaire", overholdes i Norge og Sverige.

Kapitel 4 : omhandler nedsættelse af en blandet komité og fastlæggelse af dens opgaver. Det indeholder bestemmelser om konsultationer og en procedure, der skal sikre, at fremtidig fællesskabslovgivning om luftfart også bliver en del af aftalen.

Kapitel 5 : indeholder bestemmelser om konsultation og en procedure for behandling af forbindelserne med tredjelande og internationale organisationer.

Kapitel 6 : indeholder bestemmelser om aftalens ikrafttræden og revision af aftalen. Indeholder også en bestemmelse om, at aftalen ophører med at være i kraft fra den dato, på hvilken en aftale mellem EØF og EFTA-landene om et økonomisk integreret Europa træder i kraft.

Bilag : indeholder en liste over det relevante "acquis communautaire" og en bestemmelse, hvorefter forordningerne og direktiverne også finder anvendelse i Norge og Sverige.

Protokol 1: omhandler fremtidig fællesskabslovgivning. Parterne er enige om, at de på luftfartsområdet relevante forordninger og direktiver, Fællesskabet måtte udarbejde, skal overvejes medtaget i aftalen.

Protokol 2: indeholder en gengivelse af erklæringer fra Rådet og fra Kommissionen om at gennemførelsen af bestemte artikler i nogle af Rådets forordninger og direktiver, således at det sikres, at aftalen gennemføres på samme måde hos alle kontraherende parter.

Protokol 3: beskriver Rådets holdning til problemerne vedrørende overbelastningen af det europæiske luftrum.

4. Kommissionen mener, at denne aftale er i overensstemmelse med de af Rådet fastlagte forhandlingsdirektiver, og foreslår, at Rådet vedtager vedlagte forslag til afgørelse.

FORSLAG TIL RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Kongeriget Norge og Kongeriget Sverige om civil luftfart

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 113,

under henvisning til forslag fra Kommissionen[1], og

ud fra følgende betragtninger:

Rådet besluttede på sit møde den 18.-19. juni 1990, at forhandlingerne med Norge og Sverige ikke skulle udsættes yderligere, og bemyndigede Kommissionen til at indlede forhandlinger med disse to lande på grundlag af de forhandlingsdirektiver, der var udarbejdet med henblik på forhandlingerne mellem Fællesskabet og EFTA-landene,

Kommissionen har ført forhandlingerne i samordning og snævert samråd med medlemsstaterne under hele forhandlingsprocessen;

aftalen giver mulighed for på Det Europæiske Fællesskabs, Kongeriget Norges og Kongeriget Sveriges område at fastlægge en række regler gældende for civil luftfart, og dermed etablere et ensartet system af regler vedrørende markedsadgang, luftfartsselskabernes kapacitet og prisfastsættelse på dette område;

aftalen indgås derfor som led i den fælles handelspolitik og bør således baseres på EØF-Traktatens artikel 113, idet andre bestemmelser af teknisk art betragtes som et supplement til ovennævnte bestemmelser;

---

1) .....

endelig er den tekst, der er enighed om efter forhandlingerne, i overensstemmelse med direktiverne for forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og EFTA-landene om luftfart -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Kongeriget Norge og Kongeriget Sverige om civil luftfart godkendes herved på Fællesskabets vegne.

Teksten til aftalen er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

Formanden for Rådet træffer de nødvendige foranstaltninger som omhandlet i aftalens artikel 23.

Artikel 3

Kommissionen repræsenterer i samråd med repræsentanter for medlemsstaterne Fællesskabet i Den Blandede Komité, der nedsættes i henhold til aftalens artikel 13.

Artikel 4

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Udfærdiget i

På Rådets vegne

Formand

AFTALE MELLEM DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB, KONGERIGET NORGE OG KONGERIGET SVERIGE OM CIVIL LUFTFART

DE KONTRAHERENDE PARTER,

som ønsker at fastlægge regler for civil luftfart i det område, Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Kongeriget Norge og Kongeriget Sverige omfatter, uden derved at tilsidesætte EØF-Traktatens regler og især Fællesskabets nuværende beføjelser ifølge EØF-Traktatens artikel 85 og 86 og de deraf afledte konkurrenceregler, som er enige om, at disse regler bør baseres på den lovgivning, der er gældende i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab,

som ønsker, idet de fuldt ud anerkender domstolenes uafhængighed, at forebygge forskellige fortolkninger og opnå en så ensartet fortolkning som muligt af bestemmelserne i denne aftale og de bestemmelser i fællesskabslovgivningen, der i deres substans er gengivet i denne aftale,

som tager i betragtning, at denne aftale ikke skal foregribe resultatet af forhandlingerne mellem EØF og EFTA-landene om et økonomisk integreret Europa, især for så vidt angår konkurrence- og statsstøttereglerne, og at den skal udløbe på den dato, hvor en aftale mellem EØF og EFTA-landene om et sådant økonomisk integreret Europa træder i kraft,

er blevet enige om følgende:

KAPITEL 1

Artikel 1

1. I denne aftale fastlægges der regler for de kontraherende parter, hvad civil luftfart angår. Disse regler tilsidesætter ikke EØF-Traktatens regler og især ikke Fællesskabets nuværende beføjelser ifølge EØF-Traktatens artikel 85 og 86 og de deraf afledte konkurrenceregler.

2. I det øjemed finder bestemmelserne i de i bilaget til enhver tid anførte forordninger og direktiver anvendelse på de i det følgende fastsatte betingelser. Nævnte bestemmelser fortolkes i overensstemmelse med de fortolkninger, der foreligger fra De Europæiske Fællesskabers

Domstol eller Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber (i det følgende benævnt Kommissionen) vedrørende artikel 4-6, de tilsvarende artikler i EØF-Traktaten og de pågældende forordninger og direktiver. Sådanne fortolkninger, der afgives efter undertegnelsen af aftalen, meddeles Norge og Sverige.

Anmoder en af de kontraherende parter derom, udveksler Den Blandede Komité i overensstemmelse med artikel 13 synspunkter om sådanne fortolkningers virkninger for aftalens rette gennemførelse.

3. Parterne i denne aftale træffer alle fornødne generelle eller specielle foranstaltninger for at opfylde de forpligtelser, der følger af denne aftale, og undlader at træffe foranstaltninger, der kan hindre virkeliggørelsen af denne aftales mål.

Artikel 2

De af denne aftale omfattede ruter, som Scandinavian Airlines System (SAS) driver mellem de stater, hvor moderselskaberne er registreret, og andre stater i Fællesskabet, betragtes som ruter med tredje eller fjerde frihedsrettigheder.

KAPITEL 2

Artikel 3

Bestemmelserne i artikel 4-6 og bilaget finder anvendelse, for så vidt som de vedrører luftfart eller et i bilaget nævnt dertil knyttet spørgsmål.

Artikel 4

1. Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem de kontraherende parter, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen i det område, denne aftale omfatter, er uforenelige med denne aftale og er forbudt, navnlig sådanne, som består i:

   a) direkte eller indirekte fastsættelse af købs- eller salgspriser eller af andre forretningsbetingelser,

   b) begrænsning af eller kontrol med produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer,

c) opdeling af markeder eller forsyningskilder,

d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen,

e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

2. De aftaler eller vedtagelser, som er forbudt i medfør af denne artikel, har ingen retsvirkning.

3. Bestemmelserne i stk. 1 kan dog erklæres uanvendelige på:

- enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder,

- enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, og

- enhver samordnet praksis eller kategori deraf,

som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der:

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål;

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

Artikel 5

En eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling i det område, denne aftale omfatter, eller en væsentlig del heraf er uforenelig med denne aftale og forbudt i den udstrækning, samhandelen mellem de kontraherende parter herved kan påvirkes.

Misbrug kan især bestå i:

a) direkte eller indirekte påtvingelse af urimelige købs- eller salgspriser eller af andre urimelige forretningsbetingelser,

b) begrænsning af produktion, afsætning eller teknisk udvikling til skade for forbrugerne,

c) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen,

d) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

Artikel 6

1. Bortset fra de i denne aftale hjemlede undtagelser er støtte ydet af Norge eller Sverige eller en EØF-medlemsstat eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med denne aftale i det omfang, den påvirker samhandelen mellem de kontraherende parter.

2. Forenelig med denne aftale er:

a) støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse,

b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder.

3. Som forenelig med denne aftale kan betragtes:

a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse,

b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en kontraherende parts økonomi,

c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

Artikel 7

1. De i artikel 6 fastsatte regler håndhæves:

- for Norges og Sveriges vedkommende ved anvendelse af bestemmelserne i stk. 2-6 og de relevante nationale regler og bestemmelser i disse stater,

- for EØF's vedkommende i henhold til Rom-Traktaten.

2. For så vidt angår støtte ydet af Norge og Sverige, foretager Kommissionen sammen med Norge og Sverige en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i disse stater. Den foreslår dem sådanne foranstaltninger, som denne aftales funktion eller gradvise udvikling kræver.

3. Finder Kommissionen - efter at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger - at en støtte, som ydes af en af disse stater eller med statsmidler, ifølge artikel 6 ikke er forenelig med denne aftale, eller at denne støtte misbruges, underretter Kommissionen den pågældende stat og anmoder den om at ophæve eller ændre støtteforanstaltningen inden for den tidsfrist, som Kommissionen fastsætter.

4. Medmindre den pågældende stat meddeler de øvrige kontraherende parter, at den ikke er indforstået med de skridt, den anmodes om at tage, træffer den de nødvendige foranstaltninger og underretter Kommissionen derom.

5. Hvis den pågældende stat ikke er indforstået med de skridt, Kommissionen anmoder den om at tage, forelægges sagen inden for en frist på 21 dage for Den Blandede Komité, der træder sammen senest 14 dage efter forelæggelsesdatoen.

6. Kommissionen skal underrettes så betids om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Er Kommissionen af den opfattelse, at det påtænkte er uforeneligt med denne aftale i henhold til artikel 6, iværksætter den uopholdeligt den i stk. 3 fastsatte fremgangsmåde. Den pågældende stat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte fremgangsmåde har ført til endelig beslutning.

KAPITEL 3

Artikel 8

1. Norge og Sverige drager omsorg for, at Kommissionen får de i bilaget omhandlede oplysninger vedrørende anvendelsen af reglerne i artikel 4 og 5 og bilaget.

2. I de tilfælde, hvor Kommissionen som omhandlet i bilaget til denne aftale kan indhente oplysninger direkte fra virksomheder, giver Norge og Sverige efter anmodning Kommissionen de pågældende oplysninger og/eller arrangerer efter anmodning et direkte besøg på en bestemt dato og indbyder Kommissionen til at deltage deri under overholdelse af de relevante procedurebestemmelser som fastlagt i den nationale lovgivning.

Artikel 9

1. Norge og Sverige drager omsorg for, at artikel 4-6 og bestemmelserne i de i bilaget anførte forordninger og direktiver anvendes på deres område og håndhæves med samme virkning som i EØF.

2. De kontraherende parter drager omsorg for, at de rettigheder, der følger af artikel 4-7 og ovennævnte forordning og direktiver, kan påberåbes ved de nationale domstole.

Artikel 10

Spørgsmål vedrørende gyldigheden af beslutninger, fællesskabsinstitutionerne træffer i medfør af artikel 4-7 og de i bilaget til denne afale anførte forordninger og direktiver, kan udelukkende indbringes for De Europæiske Fællesskabers Domstol.

Artikel 11

1. Når en beslutning i medfør af de i bilaget anførte forordninger og direktiver indeholder en anmodning om, at Norge og/eller Sverige tager bestemte skridt, træffer den pågældende stat, medmindre den meddeler de øvrige kontraherende parter, at den ikke er indforstået med de skridt, den anmodes om at tage, de nødvendige foranstaltninger og underretter Kommissionen derom.

2. Hvis den pågældende stat ikke er indforstået med de skridt, Kommissionen anmoder den om at tage, forelægges sagen inden for en frist på 21 dage for den i artikel 13 omhandlede Blandede Komité, der træder sammen senest 14 dage efter forelæggelsesdatoen.

KAPITEL 4

Artikel 12

1. Denne aftale er ikke til hinder for, at de kontraherende parter under forudsætning af, at princippet om ikke-forskelsbehandling og bestemmelserne i denne artikel og artikel 13, stk. 2, overholdes, ensidigt kan ændre deres egen lovgivning på punkter, der er omfattet af denne aftale.

2. Når en af de kontraherende parter har vedtaget en ændring af sin egen lovgivning, underretter den senest otte dage efter vedtagelsen de øvrige kontraherende parter derom gennem den i artikel 13 omhandlede Blandede Komité. Den Blandede Komité foretager senest 14 dage derefter en udveksling af synspunkter om den pågældende ændrings virkninger for aftalens rette gennemførelse.

3. Den Blandede Komité:

   - vedtager en afgørelse om revision af denne aftales bestemmelser, således at ændringen af den pågældende lovgivning, om nødvendigt på grundlag af gensidighed, integreres heri, eller

   - vedtager en afgørelse om, at ændringen af den pågældende lovgivning skal betragtes som værende i overensstemmelse med denne aftale, eller

   - træffer afgørelse om eventuelle andre foranstaltninger, der kan sikre, at denne aftale fungerer tilfredsstillende.

Artikel 13

1. Der nedsættes en blandet komité, som har til opgave at forestå administrationen af denne aftale og sikre, at den efterleves på rette vis. I det øjemed udarbejder Den Blandede Komité henstillinger og træffer afgørelser med enstemmighed. Den Blandede Komités afgørelser gennemføres af de kontraherende parter efter deres egne bestemmelser.

2. For at denne aftale kan gennemføres på rette vis, udveksler de kontraherende parter oplysninger og afholder, hvis en af dem anmoder om det, konsultationer i Den Blandede Komité.

3. Den Blandede Komité fastsætter selv sin forretningsorden senest 21 dage efter denne aftales ikrafttræden.

4. Den Blandede Komité sammensættes af én repræsentant for hver af Norge og Sverige på den ene side og EØF på den anden side.

5. Norge eller Sverige og EØF varetager skiftevis formandskabet i Den Blandede Komité efter de nærmere bestemmelser, der fastsættes i forretningsordenen.

6. Formanden indkalder Den Blandede Komité til møde mindst én gang om året med det formål at undersøge, hvorledes denne aftale fungerer i almindelighed, og desuden når der efter anmodning fra en af de kontraherende parter er særligt behov for det.

7. Den Blandede Komité træder i øvrigt sammen i overensstemmelse med artikel 1, 7, 11 og 12. I tilfælde af uenighed udsættes afgørelsen til et senere møde i Den Blandede Komité, der afholdes inden for to måneder fra den dato, på hvilken afgørelsen blev udsat, efter de bestemmelser, der fastsættes i forretningsordenen.

8. Den Blandede Komité kan beslutte at nedsætte sådanne arbejdsgrupper, som kan bistå den ved udførelsen af dens hverv.

Artikel 14

1. Den Blandede Komités afgørelser er bindende for de kontraherende parter.

2. Finder en af de kontraherende parter, at en anden kontraherende part ikke efterlever en af Den Blandede Komités afgørelser på rette vis, kan førstnævnte kontraherende part anmode om, at spørgsmålet drøftes i Den Blandede Komité. Kan Den Blandede Komité ikke løse spørgsmålet inden for to måneder efter, at det er forelagt den, ophører denne aftale med at være i kraft.

3. Den Blandede Komités afgørelser offentliggøres i De Europæiske Fællesskabers Tidende. Hver afgørelse skal indeholde oplysning om datoen for gennemførelsen hos de tre kontraherende parter og eventuelle andre oplysninger, der måtte være relevante for de økonomiske beslutningstagere. Afgørelserne forelægges om nødvendigt de kontraherende parter til ratificering eller godkendelse efter deres egne procedurer.

4. De kontraherende parter underretter hinanden om afslutningen af denne procedure. Foreligger der ingen sådan underretning senest tolv måneder efter, at Den Blandede Komité har vedtaget en afgørelse, finder stk. 5 tilsvarende anvendelse.

5. Såfremt Den Blandede Komité ikke senest seks måneder efter forelæggelsesdatoen træffer de afgørelser, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, artikel 7, stk. 5, artikel 11, stk. 2, og artikel 12, stk. 3, ophører denne aftale med at være i kraft.

6. For så vidt angår den i artikel 12 omhandlede lovgivning i perioden mellem undertegnelsen af aftalen og dens ikrafttræden, som de andre kontraherende parter er blevet underrettet om, er den i stk. 5 nævnte forelæggelsesdato den dato, på hvilken underretningen modtages. Fristen for, hvornår Den Blandede Komité skal træffe en afgørelse, kan ikke fastsættes til tidligere end to måneder efter datoen for aftalens ikrafttræden.

KAPITEL 5

Artikel 15

De kontraherende parter konsulterer på anmodning af en af parterne hinanden efter de procedurer, der er fastlagt i artikel 16, 17 og 18,

a) om luftfartsspørgsmål, der behandles i internationale organisationer, og

b) om de forskellige aspekter af den udvikling, der har fundet sted i forbindelserne mellem de kontraherende parter og tredjelande på luftfartsområdet, samt om, hvorledes de på dette område indgåede bilaterale eller multilaterale aftaler fungerer på de vigtigste punkter.

Konsultationerne afholdes senest en måned efter, at anmodningen herom er fremsat, eller i hastende tilfælde hurtigst muligt.

Artikel 16

1. Hovedformålet med de i artikel 15, litra a), omhandlede konsultationer er:

   a) i fællesskab at afgøre, om de pågældende spørgsmål indebærer problemer af fælles interesse, og

   b) alt efter disse problemers beskaffenhed:

      - i fællesskab at undersøge, om de kontraherende parters aktioner inden for de pågældende internationale organisationer bør samordnes, eller

      - i fællesskab at overveje enhver anden hensigtsmæssig holdning.

2. De kontraherende parter udveksler snarest muligt enhver oplysning, som kan være nyttig i forbindelse med de i stk. 1 omhandlede formål.

Artikel 17

1. Hovedformålet med de i artikel 15, litra b), omhandlede konsultationer er at undersøge relevante spørgsmål og at overveje enhver hensigtsmæssig holdning hertil.

2. Med henblik på de i stk. 1 omhandlede konsultationer skal hver kontraherende part, der skønner, at det kan bidrage til afgrænsningen af problemer af fælles interesse, give de øvrige kontraherende parter oplysninger om den udvikling, der har fundet sted på luftfartsområdet, samt om, hvorledes de på dette område indgåede bilaterale eller multilaterale aftaler fungerer.

Artikel 18

1. De i artikel 15, 16 og 17 omhandlede konsultationer finder sted inden for Den Blandede Komités rammer.

2. Der gælder tavshedspligt vedrørende de i artikel 15, 16 og 17 omhandlede oplysninger og konsultationer.

KAPITEL 6

Artikel 19

1. Denne aftale forbliver i kraft, medmindre den opsiges af en af de kontraherende parter.

2. Hver af de kontraherende parter kan opsige denne aftale ved notifikation til de øvrige kontraherende parter. Aftalen ophører med at være i kraft 1 år efter datoen for notifikationen.

3. Denne aftale ophører med at være i kraft fra den dato, på hvilken en aftale mellem EØF og EFTA-landene om et økonomisk integreret Europa træder i kraft.

Artikel 20

Denne aftale tages op til revision, hvis en af de kontraherende parter anmoder om det, og under alle omstændigheder ét år efter dens ikrafttræden.

Artikel 21

Norge og Sverige bringer deres eksisterende love og administrative bestemmelser i overensstemmelse med denne aftale inden dens ikrafttræden.

Artikel 22

Denne aftale afløser de relevante bestemmelser i de bilaterale ordninger, der er i kraft mellem på den ene side Norge og/eller Sverige og på den anden side Fællesskabets medlemsstater.

Artikel 23

1. Denne aftale skal godkendes eller ratificeres i overensstemmelse med de kontraherende parters egne procedurer, og parterne giver hinanden notifikation om afslutningen af de procedurer, der er nødvendige i så henseende.

2. Denne aftale træder i kraft på den dato, hvor det sidste ratificeringsinstrument deponeres.

3. Denne aftale og ratificeringsinstrumenterne deponeres i arkiverne i Sekretariatet for Rådet for De Europæiske Fællesskaber, som fremsender en bekræftet genpart til hver af de kontraherende parter.

Artikel 24

Denne aftale er udfærdiget på alle Fællesskabets officielle sprog (dansk, engelsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk og tysk) samt på norsk og svensk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

BILAG

For så vidt angår denne aftale, betragtes Norge og Sverige som værende omfattet af udtrykkene "medlemsstaterne" og "Fællesskabet" i følgende EØF-direktiver og -forordninger:

1. 90/2343/EØF

   Rådets forordning af 24. juli 1990 om luftfartsselskabers adgang til at deltage i ruteflyvning inden for Fællesskabet samt om deling af passagerkapaciteten mellem luftfartsselskaber ved ruteflyvning mellem medlemsstaterne

   Artikel 1-2, artikel 3, stk. 1, artikel 4-10, artikel 11 med undtagelse af stk. 2, artikel 12-14, artikel 17

2. 90/2342/EØF

   Rådets forordning af 24. juli 1990 om billetpriser for ruteflyvning

   Artikel 1-11, artikel 14

3. 91/294/EØF

Rådets forordning af 4. februar 1991 om fragtflyvning mellem medlemsstaterne

Artikel 1-2, artikel 3, stk. 1, artikel 4-11

4. 62/17/EØF

Rådets forordning af 6. februar 1962 om anvendelse af bestemmelserne i Traktatens artikel 85 og 86, som ændret ved forordning 59, forordning 118/63/EØF og forordning 2822/71/EØF

Artikel 1-9, artikel 10, stk. 1 og 2, artikel 11-14, artikel 15 med undtagelse af stk. 3, artikel 16, stk. 1 og 2, artikel 17-24

Henvisninger til artikel 85 eller 86 i denne forordning skal forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 4 eller 5 i denne aftale.

5. 87/3975/EØF

Rådets forordning af 14. december 1987 om fastsættelse af fremgangsmåden ved anvendelse af konkurrencereglerne på virksomheder i luftfartssektoren

Artikel 1-7, artikel 8, stk. 1 og 2, artikel 9-11, artikel 12 med undtagelse af stk. 3, artikel 13 med undtagelse af stk. 3, artikel 14-20

Henvisninger til artikel 85 eller 86 i denne forordning skal forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 4 eller 5 i denne aftale.

6. 87/3976/EØF

Rådets forordning af 14. december 1987 om anvendelse af Traktatens artikel 85, stk. 3, på visse kategorier af aftaler og samordnet praksis inden for luftfartssektoren

Artikel 1-5, artikel 7, artikel 9

Henvisninger til artikel 85 eller 86 i denne forordning skal forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 4 eller 5 i denne aftale.

7. 90/2344/EØF

Rådets forordning af 24. juli 1990 om ændring af forordning (EØF) nr. 3976/87 om anvendelse af Traktatens artikel 85, stk. 3, på visse kategorier af aftaler og samordnet praksis inden for luftfartssektoren

Artikel 1-2

Henvisninger til artikel 85 eller 86 i denne forordning skal forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 4 eller 5 i denne aftale.

8. 91/82/EØF

Kommissionens forordning af 5. december 1990 om anvendelse af Traktatens artikel 85, stk. 3, på visse kategorier af aftaler, vedtagelser og samordnet praksis vedrørende serviceydelser under mellemlandinger

Artikel 1-5

Henvisninger til artikel 85 eller 86 i denne forordning skal forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 4 eller 5 i denne aftale.

9. 91/83/EØF

Kommissionens forordning af 5. december 1990 om anvendelse af Traktatens artikel 85, stk. 3, på visse kategorier af aftaler mellem virksomheder om edb-reservationssystemer for lufttransportydelser

Artikel 1-13

Henvisninger til artikel 85 eller 86 i denne forordning skal forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 4 eller 5 i denne aftale.

10. 91/84/EØF

Kommissionens forordning af 5. december 1990 om anvendelse af Traktatens artikel 85, stk. 3, på visse kategorier af aftaler, vedtagelser og samordnet praksis vedrørende fælles planlægning og samordning af kapacitet, konsultationer om passager- og fragttakster inden for ruteflyvning samt fordeling af ankomst- og afgangstider i lufthavne ("slots")

Artikel 1-6

Henvisninger til artikel 85 eller 86 i denne forordning skal forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 4 eller 5 i denne aftale.

11. 91/295/EØF

Rådets forordning af 4. februar 1991 om en ordning for kompensation til ruteflypassagerer, der afvises på grund af overbookning

Artikel 1-10

12. 89/2299/EØF

Rådets forordning af 24. juli 1989 om en adfærdskodeks for edb-reservationssystemer

Artikel 1-22

13. 80/1266/EØF

Rådets direktiv af 18. december 1980 om fremtidigt samarbejde og gensidig bistand mellem medlemsstaterne med hensyn til undersøgelse af flyulykker

Artikel 1-2

14. 80/51/EØF

Rådets direktiv af 20. december 1979 om begrænsning af støj fra subsoniske luftfartøjer, som ændret ved Rådets direktiv 83/206/EØF af 21. april 1983

Artikel 1-8

15. 89/629/EØF

Rådets direktiv af 4. december 1989 om begrænsning af støjemissionen fra civile subsoniske jetfly

Artikel 1-7

16. 90/314/EØF

Rådets direktiv om pakkerejser, herunder pakkeferier og pakketure

Artikel 1-9

17. 89/4064/EØF

Rådets forordning af 21. december 1989 om kontrol med virksomheds-sammenslutninger

Artikel 1-8, artikel 9, stk. 1-8, artikel 10-18, artikel 19, stk. 1 og 2, artikel 20-23, artikel 25

Henvisninger til artikel 85 eller 86 i denne forordning skal forstås som henvisninger til henholdsvis artikel 4 eller 5 i denne aftale.

18. 80/723/EØF

Kommissionens direktiv af 25. juni 1980 om gennemskueligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og de offentlige virksomheder, som ændret ved Kommissionens direktiv 85/413/EØF af 24. juli 1985

Artikel 1-8

19. 90/2367/EØF

Kommissionens forordning af 25. juli 1990 om anmeldelser, frister og udtalelser i henhold til Rådets forordning 4064/89

Artikel 1-20

20. 88/4261/EØF

Kommissionens forordning af 16. december 1988 om klager, ansøgninger og høringer i henhold til Rådets forordning 3975/87

Artikel 1-15

PROTOKOL 1

DE KONTRAHERENDE PARTER,

som tager i betragtning, at fremtidig lovgivning om civil luftfart ifølge aftalen skal integreres i den,

som tager i betragtning, at Fællesskabet allerede har bebudet lovgivning på en række områder,

som ønsker, at dette ikke skal medføre fremtidige vanskeligheder,

er enige om, at lovgivning på bl.a. følgende områder:

- konsultationer mellem lufthavne og brugere
- gensidig anerkendelse af certifikater og harmonisering
- fordeling af slots
- godkendelse af luftfartsselskaber og tildeling af ruterettigheder
- fælles specifikationer for ATC-udstyr
- cabotage
- moms
- afskaffelse af afgiftsfrit salg mellem de kontraherende parter
- forbindelser med tredjelande
- ødelæggende handelspraksis

i henhold til artikel 12 skal overvejes medtaget i aftalen.

PROTOKOL 2

DE KONTRAHERENDE PARTER,

som tager i betragtning, at aftalerne skal gennemføres på samme måde for alle kontraherende parter,

som tager i betragtning, at Rådet og Kommissionen for EØF allerede har fremsat udtalelser af betydning for gennemførelsen af bestemte artikler,

er enige om, at

1. det ved anvendelsen af matching-bestemmelserne i artikel 3, stk. 5, i punkt 2 i bilaget for billetpriser for ikke-planmæssig trafik er det produkt, der er på markedet, som skal være jævnbyrdigt med hensyn til kvalitet og betingelser. Faktorer af betydning for vurderingen vil være inkludering eller ikke-inkludering af tillægsydelser, såsom overnatning, og også, om charterproduktet juridisk set er på markedet på regelmæssig vis efter definitionen i artikel 2(b)(iii)(2), mens Kommissionen muligvis må vurdere matching af billetpriser på baggrund af reglerne vedrørende aggressiv adfærd,

2. medlemsstater, der nyder godt af de særlige betingelser i henhold til artikel 10, stk. 3, i punkt 1 i bilaget, ikke, uden at de risikerer at miste deres eksisterende særlige betingelser, kan indrømme nye rettigheder med hensyn til de pågældende lufthavne på vilkår, der vil stille deres fællesskabspartnere ringere i forhold til selskaber fra tredjelande uden for Fællesskabet,

og, at

3. Kommissionen, såfremt artikel 12, stk. 2, i punkt 1 i bilaget påberåbes, ud over kapacitetsudnyttelsen skal undersøge markedsføringsindsatsen og produkterne fra luftfartsselskaber fra medlemsstaten med den laveste markedsandel og overveje, om der normalt kunne forventes en højere markedsandel. Er det tilfældet, skal Kommissionen også overveje, om de pågældende luftfartsselskabers konkurrencemuligheder på markedet formindskes specielt på grund af vanskeligheder som følge af trafiktætheden i lufthavnene, markedsstrukturen og/eller de direkte virkninger af den omfattende ikke-planmæssige trafik.

Ved afgørelsen om nedsættelse af de 7,5 procentpoint tager Kommissionen følgende forhold i betragtning:

Markedsandel	Nedsat vækstrate
mellem 30 og 25%	5
under 25%	4

PROTOKOL 3

DE KONTRAHERENDE PARTER

- bekræfter behovet for at videreføre og intensivere Eurocontrol's arbejde med at behandle og løse problemerne i forbindelse med overbelastningen af det europæiske luftrum;

- noterer sig, at det alvorligt bør overvejes, at samtlige medlemsstater tiltræder Eurocontrol-konventionen;

- opfordrer medlemsstaterne til at samarbejde for at sikre, at der stilles et større luftrum til rådighed for civil flyvning, og at det udnyttes mere fleksibelt og rationelt;

- hilser den indsats velkommen, der i de relevante fora gøres for at fremme fastlæggelsen af kompatible tekniske og praktiske normer for flyvekontrolsystemer og -udstyr.

ISSN 0254-1459

KOM(91) 299 endelig udg.

DOKUMENTER

DA **11 07**

Katalognummer : CB-CO-91-378-DA-C

ISBN 92-77-75485-0

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer
L-2985 Luxembourg